

d ů v o d ů:

Nesprávné právní posouzení věci vidí dovolatel v tom, že také odvolací soud přiznal žalující straně procesní způsobilost přes to, že není zastoupena zákonným počtem členů. Správné jest, že podle §u 13 zemského slez. zák. ze dne 15. listopadu 1863 čís. 2 zem. zák. na rok 1864 pozůstává kostelní konkurenční výbor nejméně z pěti členů, a jest také správné, že nynější výbor má jen čtyři členy. Tento nedostatek však nemůže padati na váhu, když správní úřady, jež jedině jsou povolány, by zákonné obsazení těchto výborů vedly v patrnosti a přezkoumávaly jejich způsobilost jednati a usnášeti se při menším obsazení, za dostatečné nynější obsazení výslovně uznávají, jak se také stalo v tomto případě, a jak z dopisu okresní politické správy ve Frýdku ze dne 13. listopadu 1921 vyplývá. To tím spíše, jelikož nejde tu o posuzování nezákonného usnesení, jehož výkonu by se bylo domáháno, nýbrž o to, zda kostelní konkurenční výbor i bez zákonného obsazení jest podmínkem, jenž jest k určitému účeli stanoven a jehož práva byla porušena. Že kostelní konkurenční výbor jest takovým podmínkem, vyplývá ze zmíněného zákona, jelikož mu přísluší v záležitostech stavby, opravy a udržování kostelů atd. právo, o nich se usnášeti a na ně dozírat, vždyť i tu bylo na něm, aby byl prozatimní kostel v S. vystavěn, a musí tudíž míti i oprávnění, by částky, za tím účelem mu přiznané, z nichž mu klásti jest účet, avšak třetí osobou zadržované, také mohl soudně vymáhati. Jeť nikoliv jen orgánem účetním ohledně těchto prací, nýbrž jest i zástupcem těchto kulturních zájmů, tudíž i k tomuto kroku proti žalovanému oprávněn (viz rozhodnutí správního soudu ze dne 13. prosince 1878 čís. 1892 Budw. 381 a Pražák: Spory o příslušnost II. str. 102 poz. 36).

Čís. 3472.

Je-li to v obci zvykem, lze uložití vlastníku ohrazení (§ 858 odstavec druhý, obč. zák.) po levé straně od vchodu.

(Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv II 473/23.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném svém sousedu, by zřídil ohradu po levé straně hlavního vchodu svého domu. Stavení byla v oné části obce Š., v níž bylo zvykem, že majitelé ohraničovali své pozemky po levé straně od hlavního vchodu. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl. Důvody: Dle §u 858 třetí věta obč. zák. má vlastník povinnost, postarati se o potřebné uzavření svého prostoru a oddělení od cizího prostoru po jedné a to po pravé straně hlavního vchodu. Odvolatelce však nutno přisvědčiti, že zákon, ukládaje vlastníku povinnost, postarati se o nutné ohrazení, neklade důraz na slova »po pravé straně«. Je-li, jako v tomto případě, místním zvykem zavedeno ohražování po levé straně, vyžaduje hospodářská potřeba nutnost ohrazení po straně této a jest proto povinností

žalovaného, postarati se o uzavření a oddělení svého prostoru po levé straně hlavního vchodu. Jsoucnost byť i zbořeně příhrady není předpokladem použití Šu 858 obč. zák., jak ze znění třetí věty tohoto ustanovení zřejmo. Místní zvyk, ohraditi prostor po levé straně hlavního vchodu, nelze považovati za zvyklost (právní obyčej) ve smyslu Šu 10 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňujícímu dovolací důvod Šu 503 čís. 4 c. ř. s., nelze přiznati oprávnění. Předpis Šu 858 obč. zák. stanoví povinnost výhradního držitele (vlastníka) neuzavřeného prostoru, postarati se o to, by prostor ten byl uzavřen a by z neuzavřenosti prostoru nevznikla škoda sousedovi; o nějakém omezení práva vlastnického nemůže proto býti řeči. Poněvadž každé stavení směrem od hlavního vchodu má dvě strany a když oba sousedé z jedné a téže strany své volné prostory uzavřou, prostory ty jsou směrem k sousedovi plně uzavřeny, nemůže býti pochyby, že ustanovení zákona, že vlastník jest povinen pečovati o oddělení svého prostoru od prostoru sousedova po pravé straně od svého hlavního vchodu, má za účel uzavření volných prostorů mezi sousedy docíliti, a že v tomto účelu a nikoli v ustanovení pravé strany od hlavního vchodu těžiště tohoto zákonného ustanovení spočívá. (Randa: Vlastnictví.) V důsledcích toho soud odvolací, zjistiť, že v Š. v těch místech, kde stavení stran se nalézají, jest zvykem rozhraničovati, t. j. uzavíratí prostory po levé straně od hlavního vchodu, nemůže žalovaný tvrditi, že jest proti zákonnému předpisu ve svém právu vlastnickém omezován, když se mu ohrazení jeho prostoru po levé místo po pravé straně od vchodu do stavení ukládá, neboť, když je zvykem v Š., že vlastníci stavení po levé straně své prostory proti sousedu ohražují, žalovaný ohrazením svého prostoru po levé straně jen vyhoví své zákonné povinnosti k uzavření svého prostoru jen po jedné straně k sousedovi a druhá strana jeho prostoru plotem sousedovým rovněž po levé straně postaveným bude uzavřena a tak uzavření volného jeho prostoru na obě strany k sousedům a zamezení škody z neuzavřenosti prostoru, které zákon především má na mysli, bude docíleno. O nějaké možnosti obcházení předpisu zákona k uzavření volných prostorů s ohledem na zjištěný stávající zvyk nemůže býti řeči, neboť otázka, na které straně postaveny jsou chlěvy, na platnost onoho zvyku nemůže míti vlivu, i když snad je příčinou vzniku tohoto zvyku.

Čís. 3473.

Nenaléhal-li kupitel, najmě za kolísající měny, po delší dobu na dodání zboží, není již oprávněn, domáhati se plnění.

(Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv II 677/23.)